

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadi

Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Consiliul Concurenței,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurare „Moldova-Astrovaz” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Moldasig” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Asito” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte Compania de Asigurare „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016, prin care a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii depusă de către Compania de Asigurare „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni și suspendată executarea pct. 3 și pct. 8 din Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015 până la soluționarea cauzei în fond,

c o n s t a ț ă

La 26 ianuarie 2016, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

La 29 ianuarie 2016, CA „Donaris Vienna Insurance Group” a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Centru mun. Chișinău împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule din RM, Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, CA „Moldcargo” SA, CA „Moldasig” SA, CIA „Asito” SA, CA „Moldova Astrovaz” SA și Comisia Națională a Pieței Financiare din Republica Moldova, cu privire la contestarea actului administrativ.

La 02 februarie 2016, CA „Moldasig” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

În aceeași zi, și CA „Asito” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

La 03 februarie 2016, CA „Moldova Astrovaz” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

La 05 februarie 2016, CA „Moldcargo” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

La 08 februarie 2016, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus cerere de chemare în judecată la Curtea de Apel Chișinău împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule din RM, Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, CA „Moldcargo” SA, CA „Moldasig” SA, CIA „Asito” SA, CA „Moldova Astrovaz” SA și Comisia Națională a Pieței Financiare din Republica Moldova, cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2016, pricinile civile au fost conexe pentru a fi examinate într-un singur proces.

În motivarea acțiunii, reclamantii au invocat că la 28 decembrie 2015, Plenul Consiliului Concurenței a emis decizia nr. DA-78, prin care a fost constatată încălcarea prevederilor art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 de către companiile de asigurări SA „Asito”, SA „Donaris Vienna Insurance Group”, SA „Grawe Carat”, SA „Moldcargo”, SA „Moldasig”, SA „Moldova Astrovaz”, cu aplicarea în privința acestora a sancțiunilor pecuniare. Reclamantii consideră că actul administrativ emis este ilegal și solicită anularea acestuia.

Concomitent cu cererea de chemare în judecată, reclamantul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a solicitat suspendarea executării actului administrativ în partea aplicării sancțiunii față de acesta, până la soluționarea cauzei în fond, invocând că punerea în executare a deciziei contestate va duce la perturbarea activității companiei și va îngreuna sarcinile financiare și fiscale ale acesteia, ceea ce va duce la cauzarea unor prejudicii iminente.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și suspendată executarea pct. 3 din Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015 și pct. 8 în partea ce ține de achitarea de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a amenzii în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării, până la soluționarea în fond a cauzei.

La 24 octombrie 2016, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Consiliul Concurenței a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016 cu respingerea cererii de suspendare a executării actului administrativ.

În susținerea recursului, Consiliul Concurenței a invocat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016 este neîntemeiată și pasibil de a fi casată, deoarece intimatul-reclamant nu a probat faptul că prin neaplicarea măsurii de suspendare a actului administrativ contestat s-ar putea produce un prejudiciu eminent.

Menționează recurentul că în cazul încasării sumei amenzii aplicate prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78, ce constituie 1 % din cifra totală de

afaceri ce a fost realizată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în anul 2014, compania nu va avea pagube iminente, întrucât orice sancțiune presupune și producerea unui prejudiciu material viitor și previzibil, însă acesta trebuie să fie raportat la capacitatea financiară a întreprinderii în cauză. În acest sens, legiuitorul prin stabilirea amenzii în mărime de 1 % din cifra totală de afaceri, a făcut deja o raportare la această capacitate.

Declară Consiliul Concurenței că nu se atestă careva temeiuri privind ilegalitatea evidentă a actului administrativ contestat, instanța neputând prejudeca fondul litigiului.

La 02 noiembrie 2016, în adresa intimatului CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Consiliul Concurenței, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 21 noiembrie 2016, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Consiliul Concurenței cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016, pe care o consideră întemeiată și legală. Indică intimatul că ținând cont de faptul că toate companiile de asigurare vizate au contestat Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015, rezultă că în privința actului administrativ dat există o bănuială puternică de netemeinicie sau ilegalitate, fapt ce impune suspendarea acestuia până la examinarea în fond a cauzei.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii recurate și emiterea unei noi încheieri cu privire la respingerea cererii de suspendare a executării actului administrativ, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 21 alin. (1) și (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii, dacă legea nu prevede altfel. În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

Astfel, la soluționarea chestiunii privind suspendarea actului administrativ, instanța ia în considerație toți factorii și interesele relevante și dispune suspendarea actului administrativ numai dacă constată că actul este susceptibil de a cauza un prejudiciu iminent, ce ar putea fi ireparabil, sau dacă există temeiuri vădite privind ilegalitatea actului.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că, prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015 s-a constatat încălcarea prevederilor art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 de către companiile de asigurări SA „Asito”, SA „Donaris Vienna Insurance Group”, SA „Grawe Carat”, SA „Moldcargo”, SA „Moldasig”, SA „Moldova Astrovaz”.

Potrivit pct. 3 din decizie, a fost aplicată CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA o amendă în mărime de 1 550 248, 38 lei reprezentând 1 % din cifra de afaceri realizată în anul 2014, cu aplicarea factorului 1,2, care urmează a fi achitată conform pct. 8 din decizie în bugetul de stat timp de 60 zile lucrătoare de la data comunicării actului administrativ.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și suspendată executarea pct. 3 din Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015 și pct. 8 în partea ce ține de achitarea de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a amenzii în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării, până la soluționarea în fond a cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că prima instanță neîntemeiat a admis cererea CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA privind suspendarea pct. 3 și pct. 8 din decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015, până la examinarea pricinii în fond.

Or, la caz, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA nu a prezentat probe temeinice care să justifice cauzarea prejudiciului iminent activității întreprinderii.

Noțiunea de paguba iminentă în sensul Legii contenciosului administrativ poate viza o potențială perturbare a funcționării unei instituții sau al unui serviciu public sau afectarea gravă a altui interes public sau privat.

Se reține că mărimea amenzii aplicate prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nu depășește limita maximă prevăzută de art. 72 alin. (3) lit. b) din Legea concurenței, și anume de 2 %, constituind 1 % din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderea în cauză în anul anterior sancționării și respectiv, aceasta nu poate duce la perturbarea funcționării CA „Donaris Vienna Insurance Group”.

În lumina reglementărilor art. 47 alin. (4) al Legii concurenței, legiuitorul a prevăzut expres modalitatea de revendicare a drepturilor plătitorului în cazul în care decizia contestată este anulată de instanță, suma amenzii restituindu-se acestuia în termen de 45 de zile din bugetul de stat.

În aceste circumstanțe, neaplicarea măsurii de suspendare a acțiunii nu va face imposibilă restituirea sumelor bănești achitate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ținând cont de faptul că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 octombrie 2016 nejustificat a admis cererea CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA de suspendare a executării pct. 3 și 8 din Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015, concluzionează asupra casării încheierii și emiterii unei noi decizii sub formă de încheiere prin care cererea să fie respinsă.

Din considerentele menționate și având în vedere că la caz se constată în mod cert lipsa motivelor temeinice care să justifice suspendarea executării actului administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Consiliul Concurenței, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016 și a emite o nouă decizie sub formă de încheiere de respingere a cererii CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la suspendarea executării deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Consiliul Concurenței.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurare „Moldova-Astrovaz” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Moldasig” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Asito” Societate pe Acțiuni, Companiei de Asigurare „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte Compania de Asigurare „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ, și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se respinge cererea Companiei de Asigurare „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni cu privire la suspendarea executării deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-78 din 28 decembrie 2015.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Mariana Pitic